

MEMO

Contactpersoon

Mart de Koning

T 06-39759334

E

hcm.de.koning@dordrecht.nl

Van Mart de koning (team Jeugd & Onderwijs)
Aan Commissie van Toezicht op het Openbaar Onderwijs (CTOO)
Kopie aan André Boogaard (griffie)
Datum 20-03-2025
Betreft Begroting 2025 en meerjarenbegroting 2025-2027, Johan de Witt
Gymnasium

1 Inleiding

Het bestuur van het Johan de Witt Gymnasium heeft de begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2025 – 2027 aan de gemeenteraad aangeboden, ter bespreking in de commissie toezicht openbaar onderwijs (CTOO). Via deze memo worden de leden van de CTOO op de hoogte gebracht van de belangrijkste verwachte financiële ontwikkelingen bij het gymnasium in 2025 op basis van de begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2025-2027.

Dit met als doel de leden van de CTOO te ondersteunen in hun toezichthoudende rol op de financiële positie en continuïteit van het openbaar onderwijs. De wettelijke taak van de gemeenteraad is gericht op het toezien op voldoende beschikbaarheid van openbaar onderwijs en de continuïteit van het openbaar onderwijs.

De gemeenteraad heeft in 2021 het 'werkdocument CTOO' vastgesteld. Daarin is afgesproken dat:

- de schoolbesturen jaarlijks verantwoording afleggen over de financiële gezondheid door middel van een standaard-vragenlijst;
- alleen een gesprek wordt gehouden over de financiën als de antwoorden hiertoe aanleiding geven en dus het standaard-jaargesprek te laten vervallen;
- om het jaar een 'relatiegesprek' wordt gehouden met het bestuur om de ontwikkelingen van de school in brede zin te bespreken;
- de openbare inspectierapporten van de Inspectie van het Onderwijs worden gebruikt als bron voor de stand van zaken op de scholen.

Het laatste relatiegesprek was op 27 februari 2024.

2 Conclusie

Op basis van de begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2025 - 2027 kan geconcludeerd worden dat de financiële situatie van het Johan de Witt Gymnasium gezond is en dat de continuïteit van het onderwijs niet in gevaar is. Er is geen aanleiding eerder dan volgens schema (voorjaar 2026) een relatiegesprek in te plannen.

3 Algemeen beeld begroting en meerjarenbegroting

De Stichting van het Johan de Witt gymnasium heeft in haar begroting en meerjarenbegroting zelf het een ander toegelicht over enkele ontwikkelingen met een financiële component. De belangrijkste ontwikkelingen zijn hieronder opgesomd, inclusief een verwijzing naar de desbetreffende pagina.

- De vereenvoudigde bekostigingssystematiek van het rijk pakt voordeling uit voor JdW. Daarom 'wordt gedurende vijf jaar elk jaar een deel van de bekostiging van de Rijksoverheid ingehouden door het Rijk als overgangmaatregel'. Uit de tekst is echter niet duidelijk wie dit inhoudt; vermoedelijk betreft dit het rijk in het kader van een overgangssituatie (pagina 3-4).
- De kosten voor Cambridge Engels vallen vanaf 2025 volledig onder de basis exploitatie. Ouders betalen hier geen ouderbijdrage meer over. Alleen de examenkosten komen nog voor rekening van de ouders (pagina 5).
- De school geeft aan dat de doorstroom (streefdoel is 95%) niet gehaald wordt, onder andere doordat in de onderbouw te veel leerlingen uitstromen naar ander onderwijs. Dit brengt op de lange termijn het voortbestaan van de school in gevaar, aldus de school zelf. Zij geeft aan extra interventies te hebben ingezet, maar welke interventies dit betreft, wordt niet genoemd (pagina 4).
- De verwachting is dat komende jaren een grote aanspraak op de reserves gemaakt moet worden om grote investeringen in het gebouw mee te bekostigen (pagina 6-7). Tegelijkertijd laat de grafiek op pagina 9 over de jaren 2025 t/m 2027 een prognose zien waarin de algemene reserves met nog geen 200.000 afnemen (van ongeveer 2.750.000 naar ongeveer 2.550.000). Uit de tabel van de meerjarenprognose lijkt dit verschil zelfs nog minder (pagina 14-15).
- Het weerstandsvermogen is volgens de VO-raad vanaf score 1.0 voldoende en boven 2.0 uitstekend. Het gymnasium scoort een 3.2 (pagina 13).
- De raming voor 2024 toont weer een positiever beeld dan de begroting 2024 (van -90.000 begroot naar -20.000 geraamd). Voor 2025 wordt een klein positief resultaat verwacht; voor 2026 en 2027 een negatief resultaat van 33.000 en 60.000 (pagina 14-15).

4 Financieel beeld

(Voorbeeldtekst hieronder)

De jaarrekening is beoordeeld aan de hand van de volgende vragen uit de standaard-vragenlijst (a-c) en aanvullende vragen (d-f):

a. Is er sprake van een materieel evenwicht?

Bij de jaarstukken 2023 was reeds aangekondigd dat de komende jaren negatieve resultaten niet te voorkomen zijn. Daarom is afgelopen jaren ingezet op het uitbreiden van de algemene reserve. Die is ultimo 2023 € 2,7 mln. groot. Hier zien we een (vooralsnog beperkt) risico, omdat de begrote, negatieve resultaten (pagina 15) vanaf 2024 (prognose) uit de algemene reserve worden gedekt. Er wordt dan dus (structureel) ingeteerd op de algemene reserve. Er is dan geen materieel evenwicht. Wij adviseren om kritisch te kijken naar hoogte van de (structurele) lasten en baten.

b. Zijn er bezuinigingen in de begroting opgenomen en hoe worden deze ingevuld?

De school heeft een beperkt aantal kostenbesparende maatregelen opgenomen in haar begroting en meerjarenbegroting. Een van de zorgen betreft de verhouding salariskosten/leerlingen. De afgelopen jaren is tijdelijk extra geïnvesteerd, waardoor meer personele inzet nodig was. De komende jaren wordt dit afgebouwd, onder andere door te stoppen met kleinere klassen in klas 3, het verminderen

van het aantal incidentele projecten en het stoppen van tijdelijke uitbreidingen (pagina 6). Een andere kostenbesparende maatregel betreft het starten van een eigen boekenfonds, waarin zij het beheer van de lesboeken zelf organiseren. Alleen de aanschaf en licenties worden uitbesteed. De verwachting is dat hierdoor kosten bespaard kunnen worden, doordat zij zelf de afschrijvingstermijn bepalen (pagina 8).

c. Zijn de reserveringen deugdelijk onderbouwd?

De reserves zijn in de meerjarenbegroting niet onderbouwd. Wél wordt er gerapporteerd over de reserves en het verwachte verloop ervan (pagina 11). Op basis van de jaarstukken 2023 is het eigen vermogen ultimo 2023 afgerond € 2,7 miljoen. We zijn benieuwd naar de stand van de reserves per 31 december 2024. Een deel van het eigen vermogen wordt immers ingezet ter dekking van de begrote tekorten. Het is belangrijk om de ontwikkeling van de reserves, in relatie met de begrote tekorten, komende jaren goed te volgen.

d. Hoe is de reservepositie en is er sprake van (mogelijk) bovenmatig publiek eigen vermogen?

De risicoanalyse wordt beschreven op de pagina's 12 en 13. Voor de benodigde weerstandscapaciteit is nog rekening gehouden met de risico-inventarisatie van het jaarverslag 2023 waarbij het risicobedrag naar boven is afgerond naar € 800.000. De verwachting is de ratio weerstandsvermogen van de stichting de komende drie jaar >2 blijft, wat prima is. Wel zien we dat het weerstandsvermogen de komende jaren daalt, dus het is belangrijk om de ontwikkeling van de reservepositie goed te blijven volgen.

e. Zijn er andere financiële risico's?

Het gymnasium noemt zelf een aantal financiële risico's, waaronder:

- De brugklas voor hoogbegaafde leerlingen. Deze brugklas staat momenteel als pilot in de boeken voor € 150.000 en wordt dit jaar geëvalueerd, waarna wordt bepaald of en hoe deze voort te zetten. Financiële afspraken zijn hier nog niet over gemaakt met het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Het JdW gaat wel graag in een bepaalde variant door met deze vorm van onderwijs (pagina 10);
- Een ander risico betreft de constatering dat minder ouders de vrijwillige ouderbijdrage betalen. In de begroting is voor 2025 gerekend met 7% van de ouders niet betaalt. Dit was vorig jaar 5%. Aan de uitgavenkant snijdt het gymnasium dan ook. Zo organiseert zij minder reizen, zodat ouders ook minder op kosten worden gejaagd (pagina 5);
- Meerjaren leerlingenprognose: landelijk daalt het aantal leerlingen. Op basis van de leerlingenprognose (pagina 9) lijkt het bij JdW mee te vallen, maar op termijn is dit een risico. Zeker ook, omdat de school te veel leerlingen verliest door uitstroom (pagina 4);
- Het in 2013 gedeeltelijk en kwalitatief matig gerenoveerde monumentale gebouw vormt een risico, omdat de mogelijkheid aanwezig is dat forse investeringen moeten worden gedaan in het onderhoud c.q. de reparaties van niet deugdelijk gerenoveerde onderdelen. Hierover is contact met de gemeente Dordrecht. Een deel van deze kosten zal worden vergoed door de gemeente om dit risico te beperken. Daarnaast is in 2024 het Integraal huisvestingsplan van de gemeente Dordrecht vastgesteld. In dit IHP is vastgelegd dat er voor de stichting een bedrag van circa € 4, 8 miljoen wordt vrijgemaakt voor verdere verduurzaming van het schoolgebouw.

5. Overige

Niet van toepassing.